

ŠRÁMKŮV PÍSEK 2014

53. celostátní přehlídka experimentujícího divadla 30.5.-1.6.

DIVADLO VOSTOŠ
DŘINA A PAPÍR
ANTONÍN PUCHMAJER D.S.

MIKRLÉ

DIVADLO KÁMEN

DIVADLO NAJT

FKK

DIVADLO VYDÝCHÁNO

HG FEAT. UHŘÍK

D.R.E.D.

DĚVČÁTKO A SLEČNY

KALD

DS Q10

DS KÁŤAJEBÁRAJESKÁLA

NEGATYV

BUDDETO!

zaplní téměř nepřetržitý maraton / o dětskou část / Rok se s rokem sešel / Alena Crhová. / — Šrámkův Písek Písku. / a jestli se vůbec v dnešní době dá o nějakém experimentu mluvit. / A jako vždycky vyvstane řada otázek, / Od loňského roku se změnilo několik věcí. / t. č. na m. d. / a rozšířilo o se nové prostory. / a máme tady další ročník Šrámkova Písku. / už se na to moc těším! / divadelních představení / Jinak je ale vše při starém / hlavního i doplňkového programu a diskusí. / převzala organizaci festivalu / Divadlo pod čarou prošlo rekonstrukcí / zejména jestli je to či ono představení opravdu experimentující / — čas od pátečního večera / Za Lenku Hulákovou, / Rozšířil se i program přehlídky / Zkrátka: / její kolegyně z Artamy / až do nedělního odpoledne

Otázky k textu:

1. Rozsekat konvenční úvodník na kousky a znovu náhodně složit — je to experiment?
2. Je to už experimentující, nebo to ještě není experimentující? Je to ještě experimentující nebo to už není experimentující?

Tolik na úvod...

Pozvánka na performanci

DS Kátajebárakeskála zve na performanci „Nindža porno v pasáži“, která proběhne v 11:20 (po představení Mamut, mamut) v pasáži spojující parčík před Divadlem Fráni Šrámka s centrem města.

Salto, Shakespeare a smrt

Zítřka, v čase před večerní diskusí, bude v prostorách Divadla pod čarou představena **koncept workshopu** Petra Nůska a Jakuba Nvoty na téma inscenace násilí a smrti na jevišti a před kamerou. Dílna se uskuteční na Setkání mladých amatérských divadelníků SMAD 2014 v Šumperku, ve dnech 15.–24. 8., mezi mečem, kotrmelcem a Shakespearovým textem. Přejďte se podívat, co Vás čeká a nemine!

SO 20.00 **Diskuse s Jiřím Adámekem — KALD DAMU** 45' KD-hudební sál

Prezentace Alterny — tejte se, na co chcete

Člen lektorského sboru Jiří Adámek je mimo jiné pedagogem katedry alternativního a loutkového divadla Divadelní fakulty AMU. Ta se na Šrámkově Písku představí inscenací John Sinclair — Umění braku on air. Hodinu před představením můžete využít k diskusi s Jiřím Adámekem o tom, jak se na Alterně studuje, kdo tam učí a co se tam dělá.

Jak to vidí vzorek lidí

Luděk Richter: O čem se hraje a proč? Z čeho si to dělá legraci? Z příběhu Hanče a Vrбаты? Z jeho filmového tradování? Nebo samotného závodění?

Dáda Weissová: Přesto, že jsem se měla (soudě podle reakcí publika a nasazení herců) bavit, nebavila jsem se. Nepochopila jsem, jestli si dělají legraci a z čeho. Podle stylizace až šarže se mi zdálo, že se to blíží Pytlákově schovance, ale v některých momentech se jim to ztratilo a najednou to bylo jinak. Je vlastenectví k smíchu?

Saša Gregar: Pozitivně mě naladili, byť šlo o tragický příběh. Ale kdyby byli přesnější, naladili by mě lépe.

Lyže a baroko, rozhovor s divadlem Vosto5

KlariN: **Odkud vzešla idea jevištně zkombinovat pozdní období národního obrození s konvencemi barokního divadla?**

Ondřej Cihlář: Základní princip je v tom, že scéna je delší a hlubší, podobně jako když v Českém Krumlově otevřeli dveře až do zahrady a až tam dohrávali. Tenhle princip mě vždycky fascinoval a už dlouho jsem ho chtěl využít. Když jsme se začali bavit o menším, v podstatě loutkovém divadle, tak se to přirozeně tematicky spojilo, žádný hlubší motiv v tom nebyl. Premiéru jsme odehráli jen s poloviční hloubkou prostoru, ale já jsem trval i na dalším prostoru. Bavilo mě zintenzivnit navítu, placatost a papundeklovost naší inscenace. Snažíme se tím odřezat jakékoli snahy o realistické divadlo. Tomu samozřejmě konvenuje i záměrně přestřelená barvotisková stylizace, která vychází z naší představy o ochotnickém divadle té doby.

KlariN: **Jaký je Váš osobní postoj k lyžování?**

Petr Prokop: Ať už jde o běžky nebo sjezd, všichni jsme trávili v dětství a dospívání zimy na horách a atmosféra těch dovolených, lyžáků a hřebenových túr je dalším našim inspiračním zdrojem. Asi se nám tam podvědomě otisklo z dětství něco podobného, jako kdysi v případě představení Hrusice a Josefa Lady.

KlariN: **Po Sněžce se podruhé tematicky vracíte do Krkonoš...**

Ondřej Cihlář: Viděno optikou Vladimíra Hulce se dá říct, že Sněžka byla mnohem větší avantgarda, kdežto Slzy ošlehaných mužů jsou středově souměrné loutkové divadlo. Každopádně bychom to rádi v zimě hráli v jídelnách horských chat, aby se diváci po představení mohli k té scéně vrátit a dát si třeba grog.

Díky za rozhovor a skol! Petr KlariN Klár

Jak to vidí vzorek lidí

Luděk Richter: Inscenace mnoha tváří: na začátku si kladu otázky hranic neumění a naturalismu, stylizovanosti a přehrávání..., potom sdělnosti pro toho, kdo Gilgameše nezná, a na konci cítím osobní angažovanost a až existenciální potřebu se vyjádřit.

Dáda Weissová: I když chápu, že udělat Gilgameše je nadlidský úkol, tak tahle zkratka byla zase trochu moc. Nicméně jsem šla s nimi. A oceňuji herecké výkony. Obzvláště Gilgameše. A nemá to nic společného s falešnými ohledy. Prostě skvělý herecký výkon a sice nedotažená, ale zajímavá scéna.

Šimon Stiburek: Provokativní směs laciného dramatačku, ryzí autenticity, spíš povrchně uchopeného mýtu a několika fajn nápadů.

Projekt Gilgameš

KlariN: Jak vznikl projekt Gilgameš?

Honza Neugebauer: Jako téma své magisterské práce na JAMU jsem si zvolil práci s netradiční skupinou a jejím východiskem se stal právě Gilgameš. Hlavní protagonista Daniel je můj přítel z dětství, s Petrem zvaným Banán se znám ze střední školy a taky z koncertů tvrdé hudby, kterou máme oba rádi. Banán v rámci aktivity Food of bombs rozdává jídlo mezi bezdomovce a seznámil mě s panem Jirkou. Původně jsem chtěl dělat i s romskými holkami, ale ty zrušily účast, protože je to nebavilo. Nastoupila jedna slečna z Turecka, která tu byla v rámci Erasmu, a po ní v představení zbyla přítomnost turečtiny. Po ní nastoupil jeden ekonom, který byl ryšavý, čistý a poprvé hrál divadlo, a nakonec nastoupila dlouhonohá Slovenka, režisérka Martina Smreková.

KlariN: Co je pro Tebe experiment?

Honza Neugebauer: Cokoli, co cíleně překračuje meze normality. Pokus, který se nemusí vydařit, ale hledá nové cesty.

KlariN: Kde Tě potkal Gilgameš?

Honza Neugebauer: Gilgameš je pro mě vzpomínka z dětství. Nevím, jestli mi to někdo převyprávěl nebo jsem to četl. Pro Gilgameše jsem se rozhodl pro skutečnost, že obsahuje archetypální role, tedy něco, co zvládne každý — čtrnáctiletá Romka nebo pohybově omezený kamarád. V eposu je agrese i láska, tudíž v něm spatřuju ideální výchozí bod pro práci.

KlariN: Díky a ahoj!

Vytrženo z diskuse

Zemančíková: Gilgameš je jedním z nejstarších mýtů indoevropské kultury, zabývá se velkými tématy — například co činí člověka člověkem. Epos byl mnohokrát inscenován, od tanečních představení přes loutky — uváděl ho například soubor Buchty a loutky. Soubor Dřina a papír neuchopil příběh za jeho „prastarost“, ale spíš za „lidství“. Člověk, jediný tvor nadaný inteligencí, může ostatním tvorům konkurovat jen velmi těžko — tělo je chabé, i když je — jak se dozvíme v případě Gilgameše — dokonalé. A když se tělesnost přivede na jeviště v esenci nedokonalosti, nabízí se klíč, který mi velmi vyhovuje, protože se jako člověk také cítím velmi nedokonale a vůbec ne všemocně. Předgameš mě pak uchvátí a strhne, a odpustím mu i některé vtipy, které bych tam nemusela mít. Pro mě je to zajímavý výklad mýtu, který se obvykle vykládá „giganticky“.

Šimko: Souhlasím, s tím, co říkala Alena. Mám drobnou výtku: na začátku jsem představení vnímal jako protivýklad gigantického Gilgameše, ale postupně se — asi po první třetině — přetvořilo v příběh o přátelství Gilgameše a Enkidu. Obě témata mi přijdou velmi silná, ale ani jedno nebylo důsledně dokončené. Možná by bylo lepší, kdyby se soubor rozhodl pro jednu z cest a důsledně ji naplnil. Je to tedy spíš problém dramaturgický.

Hulec: Viděl jsem inscenaci ve Valašském Meziříčí, odkud do Písku postoupila. Fungovala mi dobře tady i tam. Na velkém jevišti ve Valmezu ale působila „gigantičtější“, prostor jí dodával ještě další rozměr. Nejsilnějším momentem pro mě je, když se Gilgameš dostane z vozíku na zem. Tady se dostáváme až k pohybovému divadlu, připomínalo mi to divadlo butó. Herci berou tělo přímo jako nástroj, kterým komunikují s divákem. Podobně to bylo ve scéně, kdy našťvaná bohyně dostane lyžařské boty a dupe, čímž vytváří dynamický zápas, u kterého se už nemusí ani mluvit.

Adámek: Pro mě mělo představení dokonce tři části. První byla mytologičtější. Druhá, kamarádská část mi přišla slabší než ostatní. Byla totiž popisnější, nebyly v ní žádné peripetie, působila zdlouhavěji. Když zemřel Enkidu, zafungoval zlom v náladě a temporytmu a sdílel jsem s Gilgamešem touhu překonat úděl pozemského člověka. Zajímavým prvkem byla slečna z publika, která přišla Gilgamešovi říct poselství, měla jiný hlas a jiný projev. Setkáváme se s problémem, jak provést mýtus — u kterého je důležitá jeho všeobecná znalost — na jevišti. V Alfrédu ve dvoře se pokoušeli o podobný postup — publikum se účastnilo hry a mělo si vlastně složit příběh samo, ale příliš to nefungovalo. V jiném představení ve Francii na to šli jinak: nejdřív 20 minut promítali text příběhu a publikum si ho četlo. Když se pak hrálo, měli všichni sdílenou znalost mýtického příběhu.

Císař: Byl jsem nedávno na sympoziu ve Francii, kde se řešilo, jak to je s tím mýtem — jak si s ním lidé v minulosti počínali ve svém životě. Při dnešním představení jsem si uvědomil, že setkání vysoce vznešeného tématu — mýtu o původu kosmu a člověka — s dnes předvedenou divadelností (krabice, papíry) hranou až s určitou groteskností, je pro mě velmi zajímavé. Mýtus se tak objevuje v jiné poloze. S velkým zájmem jsem sledoval, jak se tyto dva světy setkávají.

Zemančíková: Mám kritickou výhradu, která se možná bude týkat i dalších představení. Týká se děkovačky. Je teď v módě, že jí jeden z herců dostane na povel a všichni se pak na povel ukloní. Mě to štve. Nebylo by lepší jen se postavit a sklonit a nedělat kolem toho tu muzikálovou šou?

Jak to vidí vzorek lidí

Luděk Richter: Intelektuální kabaret puchmajerovského stříhu... — ale odkud kam? Na začátku slíbí terapeutické sezení, pak přijde mechanicky se střídající kolotoč čísel, „okénko vzdorů“ a terapeutických kroužků... až skončí. A jak dopadla terapie?

Dáda Weissová: Kabaret jinak. Bavilo mě, že motivy a témata, která uchopovali, jsou současná a je jen na divákovi, jak je čte. Pro mě pozitivní a navíc super zpěv.

Saša Gregar: Pozitivně jsem se naladil, protože jsem si vzpomněl na krásná léta svého mládí v Písku, kdy tu podobným humorem a podobným způsobem perlili třeba Pavel Bošek nebo Vizita s Honzou Bornou. Tenhle typ intelektuálního kabaretu, kdy jde o humor a ne žádné složité filozofie, už tady v Písku dlouho nebyl.

Šimon Stiburek: Řádně napřesdržku představení. Přesně tak to zřejmě autoři chtěli. Takže celkem fajn.

Chtěli jsme udělat co nejveselejší inscenaci

Představení vypadá jako souhrn všech různých rad, jak by měl člověk žít pozitivně. Vzniklo na základě toho, že jste si přečetli nějakou motivační příručku nebo jste absolvovali nějaký motivační kurz?

Vůbec ne. Mám pocit, že se tady to téma přeceňuje. Inscenaci jsme opravdu dělali jako sled scén, které nám přišly veselé, a obecně jsme se téma nesnažili nějak tlačit. Mám pocit, jako by nakonec z inscenace opticky lezlo víc, než jsme chtěli. Je to kabaret, chtěli jsme být veselí a udělat co nejveselejší inscenaci, která si samozřejmě ironicky hraje s tématem positivity.

Prostor, ve kterém jsme hráli, a hlavně počet diváků byl dnes pro nás průšvih. Inscenace je stavěná pro třicet, maximálně čtyřicet lidí tak, aby každý z herců měl svoji malou skupinu, kterou dokáže oslovit. A to v dnešním počtu nebylo možné, takže ty střední scény bohužel nevyšly.

Hraní mezi diváky je pro nás nová zkušenost. Je to strašný protiúkol. Martin Švejda má z toho, že musí jít za tu čtvrtou stěnu, vždycky den předem bolení hlavy. Myslím, že nejsme divadlo, které by do inscenací nějak „rvalo“ osobní témata, i když si to asi všichni ostatní myslí. Ale u okýnek vzdorů to zrovna platí, tam každý dostal volnou ruku k tomu, aby si postěžoval na to, co mu vadí.

Vytrženo z diskuse

Císař: Vrátil jsem se kamsi do minulosti. Když jsem před lety poprvé přijel do Písku, byl to zvláštní festival především recitačních souborů. Bylo to zvláštní a nedalo se to vydržet. Pak se přehlídka začala proměňovat, právě i do formy inteligentního chytrého kabaretu, ve kterém tehdy excelovalo divadlo Vizita. Tento typ divadla navazoval na Vyskočilovo divadlo, spíš než o kabaret šlo o textappeal. Na to jsem si dnes vzpomněl. Dnešní představení se mi líbilo, mám tento typ divadla rád. Sledoval jsem, jak se dnes proměňuje, jaké nové věci do něj vstoupily. Je to pro mě svědeckví o vývoji jednoho druhu divadla, který kdysi na Písku začal atak proti „recitujícím děvčátkům“ a zlomil starou tradici.

Hulec: Viděl jsem představení na Písečku, odkud sem bylo doporučené. O humoru se mluví těžko, představení se dají nějak vykládat, ale humor funguje sám o sobě. Dnes se mi představení líbilo svou kabaretností, přišlo mi podobné Vodňaskému se Skoumalem. Na rozdíl od předchozích inscenací Puchmajerů nešlo o generační analýzu autorů, ale o kabaret, který by měl mít své místo, kde si ho diváci najdou. Pojmenoval jsem si to jako zlý kabaret, kabaret, který má drápy.

Adámek: Některým písničkám jsem podlehl, byly to hezké melodie, někdy i hezky zpívané. Mám jednu výhradu: na mnoha místech jsem zůstal odtažitý k tématu. Všechno se hrálo jen jako, téma jsem dostával jen v rovině informací. Chyběly mi emoce.

Šimko: Puchmajerovu poetiku mám rád. V předchozích inscenacích dospěl do polohy, která byla velmi osobní. V tomto případě se vydal směrem, který je z pohledu generačního pohledu mnohem abstraktnější. Soubor se soustředil se na formu. Ne že by nebyla poučená a chytrá a že by byla špatně udělaná. Ale na mnoha místech se soubor vzdal své základní devizy — osobní investice, osobního „loserství“. Soubor dnes mnohem víc než dřív atakoval publikum. Mám zkušenost, že to nejvíc funguje, když je publikum ponižováno, protože pak si nejlépe uvědomuje, jak je s ním manipulováno. Představení bylo nejsilnější v okamžicích, když fungovalo tímto způsobem. Když se herci stáhli mezi mantinely formy, příliš nefungovalo. Soubor zkombinoval heslo „Be positive“ s Becketem, což mi na začátku přišlo jako zajímavá a dráždivá kombinace. Ale na konci to vypadalo, jako by spíš Becketa použil jen jako jistého fackovacího panáka.

Zemančíková: Poetiku Puchmajeru mám ráda kvůli tématům. Nadchla mě třeba jejich hra Dítě. Soubor bývá velmi přesvědčivý v tom, jak si člověk našeho společenského statusu klade otázku, jestli by neměl dělat raději „něco pořádného“ a co by to vlastně mělo být. Pokud jde o téma dnešního kabaretu, byla jsem jím trochu zklamaná. Postavit humor na nejobvyklejší radě z časopisu „Buď pozitivní“ mi nepřijde tolik zajímavé. Viděla jsem od souboru obsahově mnohem zajímavější kousky. Velmi se mi ale líbila klavíristka — jak herecky, tak hudebně, byla pro mě světlym bodem inscenace.

Hulec: Cítím v představení ambici becketovského kabaretu. Myslím ale, že soubor ještě neumí dobře zvládat interaktivní situace s publikem. Nemí jasně, jaké ty scénky mají být — je to soukromé performance okénko nebo jen mají být hloupé? Přišlo mi to jako retro, navázání na něco, co by mohlo být současným kabaretem.

Luděk Richter (z publika): Puchmajerů zvláště reflektují to, co je kolem nás, a vkládají do toho svá osobní témata. Problém dnešního představení spočíval v tom, že bylo po celou dobu stejné. Nastolilo se téma a nijak se vlastně nerozvíjelo, jen se v řadě variant opakovalo. Platilo to i pro stavbu — hudební čísla se střídala s okénky vzduchu a terapeutickými vstupy. Uškodil možná i prostor, protože se muselo hrát pro řadu lidí, kteří vlastně nemohli být hře osobně účastní.

PÁTEK 30. KVĚTNA

- 17.45 zahájení přehlídky ^{DFŠ}
18.00 DIVADLO VOSTOŠ, Praha — SLZY OŠLEHANÝCH MUŽŮ — doplňkový program ^{75' DFŠ}
20.00 DŘINA A PAPÍR, Lednice — GILGAMESŠ ^{45' KD-ls}
21.30 ANTONÍN PUCHMAJER D.S., Praha — BE POZZY! ^{80' DPČ}
23.15 debata o představeních ^{DPČ}

SOBOTA 31. KVĚTNA

- 9.00 MIKRLÉ, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř — KRÁSKA V DŘEVĚ SPÍCÍ — 1. část ^{25' DPČ}
9.45 DIVADLO KÁMEN, Praha — MAMUT MAMUT ^{90' DFŠ}
11.45 DIVADLO NAJT, Pardubice — ANDY WARHOL — OD A K B A ZASE ZPĚT ^{55' KD-vs}
13.00 FKK, Praha — KOLEKTIVNÍ ZÁŽITEK ^{ZS}
13.30 debata o představeních ^{DPČ}
14.30 DIVADLO VYDÝCHÁNO, ZUŠ Liberec — VĚRA 2.014 ^{30' DFŠ-j}
15.15 HG FEAT. UHŘÍK, Nový Jičín — POSTBLUESPUNK ^{35' DPČ}
16.10 D. R. E. D. (Náchodsko/Kladsko/Pražsko) — KOLÉBAVA ^{45' DFŠ-j}
17.30 DĚVČÁTKO A SLEČNY, ZUŠ F. A. ŠPORKA Jaroměř —
KÁZÁNÍ DĚVČÁTKŮM A SLEČNÁM ^{40' KST}
18.30 FKK, Praha — KOLEKTIVNÍ ZÁŽITEK ^{ZS}
20.00 diskuse s Jiřím Adámkem — KALD DAMU — doplňkový program ^{45' KD-hs}
21.00 KALD DAMU, Praha — J. SINCLAIR — UMĚNÍ BRAKU
ON AIR — doplňkový program ^{60' KD-hs}
22.30 MIKRLÉ, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř — KRÁSKA V DŘEVĚ SPÍCÍ — 2. část ^{25' DPČ}
23.15 debata o představeních ^{DPČ}

NEDĚLE 1. ČERVNA

- 10.00 DS Q10, Studio Divadla DRÁK, Hradec Králové — V MELOUNOVÉM CUKRU ^{75' DPČ}
11.45 DS KÁTAJEBÁRAJESKÁLA, Most — MCHS (WE WANT WORD) ^{30' DFŠ-j}
13.00 NEGATYV, Telč — SEŽRAT BOTY ^{30' DPČ}
14.00 BUDETTO!, Plzeň — NAZÍ ^{50' DFŠ-j}
15.15 debata o představeních, závěr přehlídky ^{DPČ}

OZNAČENÍ PROSTOR

- KD Kulturní dům CK Písek
KD-vs Kulturní dům CK Písek — velký sál
KD-hs Kulturní dům CK Písek — hudební sál
KD-ls Kulturní dům CK Písek — loutkový sál
DFŠ Divadlo Fráni Šrámka
DFŠ-j Divadlo Fráni Šrámka — s divákem na jevišti
DPČ Divadlo Pod čarou Písek
KST Koncertní síň Trojice
ZS Zimní stadion

REDAKCE

Jakub Hulák (editor), Petr (Klarin) Král, David Slížek, Radek Pokorný (grafika)
Foto Milan Strotzer
Vydává NIPOS-ARTAMA Praha
Tisk Centrum kultury Písek
Redakce sídlí v místnosti 354 Kulturního domu
Uzávěrka čísla 31. května 2014 ve 3.25